

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра \_\_\_\_\_ фінансів \_\_\_\_\_  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри фінансів  
Волохова І.С.

\_\_\_\_\_  
(підпис)  
“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 201 \_\_\_\_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА  
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 8.07072 Фінанси, банківська справа та страхування

за магістерською програмою професійного спрямування  
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: **«Бюджетний процес в Україні: проблеми організації та напрями  
вдосконалення»**

**Виконавець:**

Студентка фінансово-економічного факультету

\_\_\_\_\_  
Меліш Віра Костянтинівна  
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Науковий керівник:**

\_\_\_\_\_  
к.е.н.  
(науковий ступінь, вчене звання)

\_\_\_\_\_  
Васютинська Людмила Анатоліївна  
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2018

## АНОТАЦІЯ

**Меліш В. К. «Бюджетний процес в Україні: проблеми організації та напрями вдосконалення»**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Державні та муніципальні фінанси». - Одеський національний економічний університет. - м. Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та організаційні засади бюджетного процесу. Проаналізовано: проблеми та вектори розвитку бюджетного процесу в Україні.

Запропоновано: науково-практичні рекомендації до розробки прогнозу державного бюджету на середньострокову перспективу; створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення; запровадити досвід багатьох країн щодо утворення громадського контролю з метою забезпечення прозорості бюджетного процесу та дієвості бюджетної політики.

**Ключові слова:** бюджетне планування, бюджетний контроль, учасники бюджетного процесу.

## ANNOTATION

**Mellish V. «The budget process in Ukraine: Problems of Organization and Directions of Improvement»**

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 8.07072 Finance, Banking and Insurance under the master's program «State and municipal finances». - Odessa national economic University. - Odessa, 2018

The work deals with the theoretical aspects and institutional basis of the budget process was substantiated. The problems and vectors of development of the budget process in Ukraine were analyzed.

Proposed: Methodology to make state budget plan for the medium-term perspective; to create a system of information and analytical support; to make use of the experience of many countries in establishing public control in order to ensure the transparency of the budget process and the effectiveness of fiscal policy.

**Key words:** budget planning, budget monitoring, participants of budget process.

## ЗМІСТ

|                                                                                                            |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП.....</b>                                                                                          | <b>3</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ.....</b>                                                 | <b>6</b>  |
| 1.1. Соціально-економічна сутність бюджетного процесу .....                                                | 6         |
| 1.2. Організація бюджетного процесу.....                                                                   | 13        |
| 1.3. Механізм управління бюджетним процесом.....                                                           | 24        |
| <b>РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМАТИКА ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ.....</b>                        | <b>31</b> |
| 2.1. Організація бюджетного планування та практика його реалізації у бюджетному процесі.....               | 31        |
| 2.2. Виконання бюджету як процес формування і використання бюджетних коштів.....                           | 40        |
| 2.3. Тенденції розвитку державного фінансового контролю в бюджетному процесі.....                          | 56        |
| <b>РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ.....</b>                                     | <b>66</b> |
| 3.1. Зарубіжний досвід вдосконалення бюджетного процесу та його адаптація до українських реалій.....       | 66        |
| 3.2. Науково-практичні рекомендації щодо розробки бюджетних прогнозів на середньострокову перспективу..... | 75        |
| <b>ВИСНОВКИ.....</b>                                                                                       | <b>83</b> |
| <b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....</b>                                                                    | <b>87</b> |

## ВСТУП

**Актуальність теми.** В умовах реформування бюджетної системи в Україні виникає потреба у переосмисленні традиційно сформованих підходів до визначення цілей, завдань, принципів і механізмів акумуляції, розподілу та використання бюджетних коштів. Питання, які виявляються у вдосконаленні бюджетного планування в контексті розробки середньострокових прогнозів, запровадженні програмно-цільового бюджетування та пошуку продуктивних джерел формування централізованого фонду, досягнення транспарентності і прозорості бюджетного процесу, підвищення якості контролю за ефективним та результативним використанням бюджетних коштів, є досить нагальними для України. Складність вирішення зазначених питань, а також динамічність процесу модернізації економіки актуалізують окреслену проблематику.

Організація бюджетного процесу, вдосконалення механізму реалізації останнього, підвищення ефективності діяльності його учасників – саме ці питання були висвітлені у працях таких вітчизняних дослідників, як К. В. Павлюк, І. В. Запатріна, Ц. Г. Огонь, В. М. Опарін, В. М. Федосов, С. І. Юрій та інші.

Віддаючи належне напрацюванням вітчизняних науковців, є сенс звернути увагу, що дослідження щодо: запровадження програмно-цільового методу в бюджетний процес; розвитку середньострокового бюджетного планування і прогнозування; підвищення ефективності державного фінансового контролю та аудиту мають бути продовжені.

**Мета роботи.** Мета роботи полягає в узагальненні й обґрунтуванні теоретичних засад організації бюджетного процесу та розробці науково-практичних рекомендацій стосовно його вдосконалення.

Згідно з поставленою метою в роботі було визначено наступні **завдання**:

- розкрити соціально-економічну сутність бюджетного процесу;
- з'ясувати організаційні засади бюджетного процесу;
- обґрунтувати механізм управління бюджетним процесом;
- визначити проблеми організації бюджетного планування та дослідити практику його реалізації у бюджетному процесі;

- дослідити процес виконання бюджету як процесу формування і використання бюджетних коштів ;
- проаналізувати тенденції розвитку державного фінансового контролю в бюджетному процесі;
- дослідити зарубіжний досвід вдосконалення бюджетного процесу та адаптувати його до українських реалій;
- розробити науково-практичні рекомендації щодо бюджетних прогнозів на середньострокову перспективу.

**Об'єкт дослідження.** Об'єктом дослідження є бюджетний процес.

**Предмет дослідження.** Предметом дослідження виступають фінансові відносини між учасниками бюджетного процесу з приводу складання, розгляду, затвердження, виконання та формування звіту про виконання бюджету.

**Методи дослідження.** У процесі дослідження застосовувалися: абстрактно-логічний метод, метод аналогії та порівняння, методи групування, середніх величин, аналізу рядів динаміки, трендового аналізу, аналізу часових рядів.

**Інформаційна база дослідження.** Інформаційною базою дослідження є основні положення Конституції і законів України, та іншої нормативно-правової бази ВРУ, що діє в Україні, статистичні щорічники та бюджетні моніторинги та аналітичні матеріали Державного комітету статистики України , Національного банку України, Міністерства фінансів України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, а також монографії й наукові статті вітчизняних та зарубіжних авторів.

**Публікації та апробація результатів дослідження.** За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези: Меліш В.К. Зарубіжний досвід організації бюджетного процесу: уроки для України / В.К. Меліш // Студентська науково-практична конференція фінансово-економічного факультету Одеського національного економічного університету: «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи», 24 листопада 2017 року.

## ВИСНОВКИ

У магістерській роботі здійснено теоретичне узагальнення та обґрунтовано вирішення проблем щодо оптимізації бюджетного процесу в Україні. Проведене дослідження дозволило дійти наступних висновків:

1. Встановлено, що бюджетний процес являє собою врегульовану нормами права організаційну форму діяльності, є сукупністю правових форм діяльності уповноважених бюджетним законодавством суб'єктів – учасників бюджетного процесу.

2. Виявлено, що бюджетний процес триває протягом трьох років: складання проекту бюджету, його розгляд і затвердження здійснюються за рік, що передує плановому; виконання бюджету (бюджетний період) – один рік; складання звіту про виконання бюджету і його затвердження - протягом наступного року після стадії виконання. Ці стадії є безпосереднім відображенням економічного життя суспільства та його політичної культури.

3. Проведене дослідження дозволило дійти висновку, що бюджетний механізм реалізується через бюджетний процес шляхом використання відповідних методів, інструментів і важелів, за допомогою яких визначаються оптимальні обсяги формування фінансових ресурсів бюджетів різних рівнів і максимальна ефективність їх розміщення й використання для забезпечення соціально-економічного розвитку.

4. Проведений аналіз дозволяє дійти висновку що, бюджет кожного року складається за методом «від досягнутого», не враховуючи соціально-економічні прогнози на перспективу. Крім того, часті корегування державного бюджету знижують його якість з огляду на підтягнення планових показників до фактичного виконання. З організаційної точки зору вади бюджетного процесу на стадії складання бюджету полягають у недодержанні термінів реєстрації та ухвалення державного бюджету, що обумовлюється дією низки інституційних кон'юнктурних чинників, а саме: відсутністю політичного консенсусу між впливовими партіями, лобіювання інтересів промислово-фінансовими групами, корупцією тощо.

5. До основних чинників, що впливають на організацію виконання

бюджету належать такі: відсутність методики управління бюджетними коштами за програмно-цільовим методом; нерівномірність податкових надходжень у зв'язку з їх термінами сплати та існування касових розривів, як наслідок; нарощення державного боргу та обмеженість бюджетних коштів щодо його погашення; проблематика щодо розмежування повноважень між учасниками бюджетного процесу, що призводить до дублювання функцій і зростання документообігу. Потребує перегляду структура видатків та корегування її відповідно до напрямів соціально-економічного розвитку держави та її регіонів.

6. За результатами аналізу щодо проблематики державного фінансового контролю, який проводиться на всіх стадіях бюджетного процесу виявлено, що в Україні вже створено досить дієву систему державного фінансового контролю, але не зважаючи на це, вирішення проблем у сфері державного контролю в загальних рисах стосується питань, які торкаються додержання бюджетного та податкового законодавства, розширення та уточнення повноважень органів державного фінансового контролю та підвищення якості контрольних заходів. Основні причини, які знижують ефективність державного фінансового контролю, можна визначити таким:

- відсутність відповідного інформаційного та програмного забезпечення контрольної діяльності;
- відсутність критеріїв та недосконалість процедури вибору об'єктів аудиту;
- неврегульованість взаємодії між державними фінансовими органами з приводу призначення і проведення державного аудиту та використання його результатів.

7. На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду визначено ознаки бюджетного процесу у різних країнах. Крім спільних ознак та однакової послідовності стадій бюджетного процесу певні держави мають відмінності в його організації, які стосуються особливостю впливу керуючої системи на об'єкти управління. Проте управлінські новації, що застосовуються в

розвинених країнах можуть бути адаптованими в Україні з огляду на єдиний програмно-цільовий підхід та єдині принципи організації бюджетного процесу

8. Розроблено середньостроковий прогноз за доходами та видатками державного бюджету. Здійснено порівняння розробленого прогнозу з базовим сценарієм Кабінету Міністрів України відповідно до Постанови ВРУ Про прогноз економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки. Встановлено, що базовий прогноз є досить оптимістичним і має слабкий взаємозв'язок з плановими показниками державного бюджету.

Для вирішення існуючих проблем, які виникли в бюджетному процесі, вважається за доцільне:

- запровадити у практику на стадії складання проекту державного бюджету одночасного внесення у Верховну Раду України разом з реєстрацією проекту бюджету документів, що містять середньостроковий макроекономічний прогноз та прогноз видатків та доходів на середньострокову перспективу, що надасть можливість відкоригувати базові сценарії соціально-економічного розвитку держави і розвитку бюджетної системи України;

- створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення, складовою частиною якої має стати розділ, де презентуються для широкого загалу основні пріоритети бюджетної політики, джерела наповнення державного бюджету, обґрунтування доцільності спрямування видатків на затверджені бюджетні програми тощо;

- забезпечити прозорість усіх етапів складання і виконання бюджету та підвищити міжнародний рейтинг за показником «індекс прозорості» шляхом реального впровадження у бюджетний процес середньострокового бюджетування, оскільки саме за цим показником Україна має найнижчий рейтинг;

- створити інститут незалежних експертів для підвищення якості аналізу ефективності управління бюджетними коштами.

- створити центри відповідальності на рівні міністерств, які мають здійснювати аудит ефективності за використанням бюджетних коштів, на

основі розробленої галузевої методики, яка враховуватиме особливості аналізу та розрахунку цільових показників або результатів;

- розробити методичні рекомендації щодо здійснення середньострокового планування, яке має засновуватися на законодавчо закріпленій стратегії соціально-економічного розвитку держави.

- запровадити досвід багатьох країн щодо утворення громадського контролю з метою забезпечення прозорості бюджетного процесу та дієвості бюджетної політики.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бюджетний менеджмент: Навч. посіб. / В. Федосов, С Кондратюк, Л.Сафонова та ін.; За заг. ред. проф. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2005. – 420 с.
2. Розпутенко І.В. Бюджетний процес: конспект лекцій / І.В. Розпутенко. - К. : УАДУ, 1997. - 60 с.
3. Теремцова Н.В. Стадії і елементи бюджетного процесу в юридичній науці. // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия «Юридические науки». Том 21 (60). - № 2. - 2008. С. 353-362.
4. Мартыненко В.Е. Правовое регулирование бюджетного процесса в Российской Федерации : дис.. канд. юр. Наук: 12.00.14 / В.Е. Мартыненко. - СПб., 2006. - 195 с.
5. Воронова Л.К., Кучерявенко М.П., Пришва Н.Ю. Фінансове право України : Навчальний посібник. / Л.К. Воронова, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва та ін. – К. : Правова єдність, 2009. – 395 с.
6. Худяков А. И., Ливеровский А. А., Бродский М. А. Бюджетные полномочия субъектов российской Федерации: Учебное пособие / А. И.Худяков, А.А. Ливеровский, М.А. Бродский. – [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://openbudget.karelia.ru/tutorials/book1/pdf>.
7. Пискотин М.И. Советское бюджетное право (Основные проблемы). - М.: Юрид. лит., 1971. - 312 с..
8. Химичева Н.И. Правовые основы бюджетного процесса в СССР. Саратов, 1966.- 43 с..
9. Химичева Н. И. Субъекты советского бюджетного права / Под ред. Манюхина. / Н. И. Химичева. – Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1979. – С. 22.
10. Финансовое право: Учеб. /Общ. Ред.: М. А. Гурвич. – М.: Юрид. Изд-во НКЮ СССР, 1940. – 212 с.
11. Ровинский Е. А. Советское финансовое право / Ровинский Е. А. - М., 1961. - С. 130.

12. Анисимов А. А. Финансовое управление и бюджетный процесс в капиталистических странах / Анисимов А. А.-М., 1976. Ч. 2 : Проблемы бюджетного процесса. - 1976. – 544с.
13. Бюджетная система Российской Федерации / [под. ред. Г. Б. Поляка]. - М.: Ювита-Дана, 1999. - 550 с.
14. Финансовое право: Учебник /Отв. ред. Н.И, Химичева, — 3-е изд., перераб. и доп. — М,: Юристъ, 2004. — 749 с.
15. Карасева М. В. Бюджетное и налоговое право России / Карасева М. В.-М.: Юристъ, 2005. 173 с.
16. Орлюк О.П. Фінансове право: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2003. - 528 с.
17. Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI «Бюджетний кодекс України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572. (Із змінами, внесеними згідно із Законами).
18. Чернадчук В.Д. Бюджетні правовідносини в Україні: поняття, класифікація та особливості структури : монографія / В. Д. Чернадчук. – Суми : Університетська книга, 2011. – 172 с.
19. Чернадчук В. Д. Теоретичні аспекти розвитку бюджетних правовідносин / В. Д. Чернадчук // Фінансове право. – 2009. – № 1. – С. 33–37.
20. Ширина М.А. Функциональное наполнение управленческой деятельности / М.А. Ширина <http://www.nntu.ru/trudy/2010/03/296-307.pdf>
21. Любич Н.П. Поняття «Стадія бюджетного процесу» / Н.П. Любич // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2013. – Вип. 182. – Ч. 3. – С.186-191
22. Юсупов В.А. Правоприменительная деятельность органов государственного управления / В.А. Юсупов. – М.: Юр. лит., 1979. – 136 с.
23. Агапов А.Б. Административное право: учебник. – 4-е изд., перераб. и доп. / А.Б. Агапов. – М.: «Дашков и К°», 2005. – 984 с.
24. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

25. Короткий тлумачний словник української мови / [укладн. Л. Гумецька]. – К., 1978. – 296 с.
26. Новий тлумачний словник української мови / [укладн. В. Яременко, О. Сліпушко] . – К., 2001. – 4 том. – 368 с.
27. Словник іншомовних слів / [укладн. Мельничук М.Г]. – К.: АН УРСР, 1975. – Т. 1. – 775 с.
28. Философский энциклопедический словарь / Ред.-сост. Е. Губский, Г. Королева, В. Лутченко. М. : ИНФРА– М., 2000. – 576 с.
29. Социологический энциклопедический словарь / [ред. Осипов Г.В]. – М. : ИНФРА-М – НОРМА, 1998. – 488 с.
30. Юридичний словник / [ред.–упорядн. Б.М. Бабій, В.М. Корецький]. – К. : 1974. – 738 с.
31. Гнатюк С.С. Провадження в справах про адміністративні проступки: проблемні питання структури: монографія / С.С. Гнатюк. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 156 с.
32. Антоненко В. В. Щодо визначення поняття «Стадія бюджетного процесу» / В.В. Антоненко - [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua/period/article>.
33. Теремцова Н.В. поняття стадії бюджетного процесу: методологічні засади дослідження/ Н. В. Теремцова// Бюлетень Міністерства юстиції. №10. – Київ, 2009. – с.66-71.
34. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник / Л.Є. Клець – К.: Центр уч;бової літератури, 2007. – 640 с.
35. Юрій С. І. Антологія бюджетного механізму: монографія / С. І. Юрій, В. Г. Дем'янишин, Я.М. Буздуган. –Тернопіль : Економічна думка, 2001. –250 с
36. Петрова Г. В. Финансовое право : учеб. / Г. В. Петрова. – М. : Проспект, 2009. – 288 с.
37. Юрій С. І. Бюджетна система України / С. І. Юрій, Й. М. Бескид. – К. : НІОС, 2000. – 400 с.

38. Закон країни від 04.04.1995 № 116/95-ВР Про комітети Верховної Ради України. – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%D0%B2%D1%80>
39. Управління державним бюджетом України : підручник / колектив авторів [заг. редакція М. О. Азарова]. — К.: Зовнішня торгівля, 2010. — 816 с.
40. Организация бюджетного процесса : учебник / И.М. Соломко, Е.Ю. Лемешко, О.И. Тишутина, Л.И. Ткачук, М.Н. Соломко. — М. : КНОРУС, 2013. — 178 с.
41. Гаретовский Н. В. Финансы социалистического общества : учеб. пособие / Н. В. Гаретовский. — М. : Финансы и статистика, 1985. — 310 с.
42. Финансово-кредитный энциклопедический словарь / под общ. ред. А. Г. Грязнов. — М. : Финансы и статистика, 2002. — 1168 с.
43. Энциклопедия финансов / [ред.-упоряд. М. Г. Назарова]. — М. : Финстатинформ, 1995. — 785 с.
44. Ковалюк О.М. Фінансовий механізм організації економіки України (проблеми теорії і практики): монографія / О.М. Ковалюк. — Львів: Видавничий центр Львівського національного ун-ту ім. Івана Франка, 2002. — 253 с.
45. Ковалева Т. М. Бюджет и бюджетная политика в Российской Федерации / Т. М. Ковалева, С. В. Барулин. — [2-е изд.]. — М. : Кнорус, 2006. — 208 с.
46. Формування і функціонування бюджетної системи України : монографія / [С. О. Булгакова, О. Т. Колодій, Л. В. Єрмошенко та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. — К. : Книга, 2003. — 344 с.
47. Дем'янишин В. Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України : монографія / Дем'янишин В. Г. Т. : ТНЕУ, 2008. — 496 с.
48. Кохан І.В. Бюджетний механізм як суспільно-економічна категорія / І.В. Кохан. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/.pdf>

49. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України і зарубіжних країн / Ю.В. Пасічник. – К.: Знання Прес, 2002. – 495 с.
50. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіку / М.І. Крупка. Львів : видавничий центр ЛНУ, 2001. – 608 с.
51. Романенко О. Р. Фінанси / О. Р. Романенко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 312 с.
52. Василик О. Д. Бюджетна система України : [підручник] / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.
53. Лопушняк Г.С., Ливдар М.В. Функціонування бюджетного механізму держави: сутнісно-теоретичні аспекти / Г.С. Лопушняк, М.В. Ливдар – Ефективність державного управління: зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ при Президентіві України. - Вип. 37 Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2013. – 49-55.
54. Фінанси України: інституційні перетворення та напрями розвитку : монографія / за ред. І.Я. Чугунова. – К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2009. – 848 с. 159.
55. Фінансово-економічні проблеми стабільного розвитку економіки України / за ред. А. Ф. Головчука, О. О. Непочатенко. (Частина 1). Колективна монографія. – Умань, ВПЦ «Візаві», 2010. – 304 с.
56. Шаповал С.Л. Бюджетне планування у системі соціально-економічного розвитку країни : дисер. канд. економ наук : спец. 08.00.08 / Шаповал Станіслав Леонідович. – Київ, 2017. – 163 арк.
57. Впровадження середньострокового бюджетного планування як механізму узгодження соціально-економічної та бюджетної політик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.icps.com.ua/arh/pub/ep/4512.html>.
58. Чугунов І. Я. Інституційна архітектура бюджетної системи / І. Я. Чугунов // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С. 3–10.
59. Сьомченко В.В Бюджетне планування як засіб забезпечення збалансованості державного бюджету / В.В Сьомченко [ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/342/2007\\_3\\_p061-065.pdf](http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/342/2007_3_p061-065.pdf)

60. Набока Т.С. Управління видатками бюджету та напрямки його вдосконалення : Дис. канд. ек. наук : сп-ть 08.00. 08 / Т.С. Набока . – К., 2015. – 349 с.
61. Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2002 р. № 538-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=538-2002-%F0>
62. Постанови Кабінету Міністрів України "Про прогноз показників Зведеного бюджету України за основними видами доходів, видатків та фінансування на 2005-2007 . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1427-2003-%D0%BF>
63. ВРУ. Закон України «Про державний бюджет України на 2012 рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>.
64. КМУ. Постанова від 12 вересня 2012 р. № 856 « Про схвалення проекту ЗУ «Про державний бюджет України на 2013 рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/856-2012-%D0%BF>
65. ВРУ. Закон України від 06.12.2012 № 5515-VI «Про Державний бюджет України на 2013 рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>
66. КМУ Постанова від 11 вересня 2013 р. № 662 Про схвалення проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2014 рік”. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/662-2013-%D0%BF>.
67. ВРУ Закон України від 16.01.2014 № 719-VII «Про Державний бюджет України на 2014 рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/719-18>
68. Постанова від 12 грудня 2014 р. № 701 Про схвалення проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік”. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/701-2014-%>

69. ВРУ Закон України від 28.12.2014 № 80-VIII «Про Державний бюджет України на 2015рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80-19>
70. ВРУ Закон України від 25.12.2015 № 928-VIII «Про Державний бюджет України на 2016рік» . - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/928-19>
71. Постанова від 14 вересня 2015 р. № 677 Про схвалення проекту Закону України “Про Державний бюджет України на 2016 рік”. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/download/postanova-vid-veresnya-2015-677-pro-shvalennya-2015-3461.html>.
72. Васютинська Л.А. Оцінювання ефективності програм/проектів у суспільному секторі / Л.А. Васютинська // Стан та перспективи розвитку фінансової системи України / під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенка (Колективна монографія). – Умань : Вид-ць «Сочінський», 2012. – С. 83-89.
73. Васютинська Л.А. Система видатків бюджету в умовах розвитку програмно-цільового управління [Монографія] / Л.А. Васютинська. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2014. – 192 с.
74. Звіти про виконання бюджету / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
75. КМУ Розпорядження «Стратегія оптимізації кількості бюджетних програм» від 6 квітня 2011 р. № 292-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/292-2011-%D1%80>
76. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету № 43 від 29.01.2013 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13>.
77. Коваленко Л.О. Бюджетний менеджмент [Текст]: навч. посіб. / Л.О. Коваленко, С.М. Зеленський, М.М. Забаштанський. – К.: Слово, 2011. –

416 с.

78. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної казначейської служби України. Мінфін України; Наказ, Положення від 21.10.2013
79. Звіти з Рахункової палати / Офіційний сайт Рахункової палати України. - [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/category/32826/>.
80. Інформація щодо наданих органами Державної казначейської служби України розпорядникам (одержувачам) бюджетних коштів попереджень про неналежне виконання бюджетного законодавства / Офіційний сайт Казначейської служби України. - [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: [http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat\\_id=77170&page=0](http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=77170&page=0)
81. Сафонова Л.Д. Казначейська система виконання бюджету [Текст]: посіб. / Л.Д. Сафонова, Н.І. Алексєєва. – К.: КНЕУ, 2014. – 417 с.
82. Информация об отдельных аспектах формирования бюджетов на местном и региональном уровнях в США / Россия и США рубежи сотрудничества // Информационно-аналитический бюллетень. – 2013. – №10.
83. Азаров М.О. Управління державним бюджетом України : підручник / колектив авторів [заг. редакція М. О. Азарова]. — К.: Зовнішня торгівля, 2010. — 816 с.
84. Федосов. В.М. Сутність і проблематика бюджетотворення: Українські реалії / Федосов. В.М., Бабич Т.С.//Фінанси України. – 2008. – № 1. – С. 3–23.
85. Матевосян С.С. Правовое регулирование бюджетного процесса в зарубежных странах / С.С. Матевосян // Финансовое право. – 2010. № 4. – С. 26-28. [Электронный ресурс]. Доступ из СПС «КонсультантПлюс».
86. Open Budget survey 2016: International Budget Partnership. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBS2015-Report-English.pdf>

87. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012–2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України : монографія : наук.-практ. вид. / Держ. навч.-наук. установа “Акад. фін. упр.” ; за заг. ред. Ф. О. Ярошенка. – Київ : ДННУ “Акад. фін. упр.”, 2011. – 704 с.
88. Статистична інформація . Державна служба статистики / Офіційний портал. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
89. Постанова від 31 травня 2017 р. N 411 Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018 - 2020 роки. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-2017-%D0%BF>
90. Постанова ВРУ від 15.06.2017 № 6591 Про Основні напрями бюджетної політики на 2018 - 2020 роки. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/DH53300A.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DH53300A.html)

